

สมณาเทวี วัตถุ ๖

อิธ นนทศีติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตุถา เขตวเน วิหรนฺโต สมณาเทวี
อารพฺภ กเถสิฯ

อนาถปิณฑิกอบรมลुकหลานให้ถวายทานเหมือนตน

สาวตถึยํ หิ เทวสิกํ อนาถปิณฑิกสุส เคเห เทว ภิกขุสทฺสทานิ
ภฺยชฺนฺติ, ตถา วิสาขาย มหาอุปาติกาย ๖ สาวตถึยญจ โย โย ทานํ
ทาตุกาโม โหติ; โส โส เตสํ อุภินฺนํ โอภาสํ ลภิตฺวา ว กโรติ ๖
“กัการณาติ ๖ “ตุมุหํ ทานคฺคํ อนาถปิณฑิกโภา วิสาขา วา อาคตาติ
ปฺจฺฉิตฺวา, “นาคตาติ วุตเต, สตสทฺสํ วิสฺสชฺเชตฺวา กตทานมฺปิ “กั
ทานํ นามะตฺนฺติ ครหฺนฺติ ๖ อุโภปี หิ เต ภิกขุสงฺฆสฺส รุจฺฉิยจ อนุจฺฉวิก
กิจฺจานิ จ อตีวีย ชานนฺติ ๖ เตสุ วิจาเรนฺเตสุ, ภิกขุ จิตฺตรูปํ ภฺยชฺนฺติ ๖
ตสฺมา สพฺเพ ทานํ ทาตุกาโม เต คเหตุวาว คจฺฉนฺติ ๖ อิติ เต อตฺตโน
อตฺตโน ฆเร ภิกขุ ปรีวีสิตฺํ น ลภนฺติ ๖ ตโต วิสาขา “โก นุ โฆ มม
จาเน จตฺวา ภิกขุสงฺฆํ ปรีวีสิตฺตี อุปฺชาเรนฺตี ปฺตฺตสฺส ธีตรํ ทิสฺวา ตํ
อตฺตโน จาเน จเปสิ ๖ सा तसुता निवेसने भिक्षुसङ्घं पुरीवसि ॖ अनान्धपि
ण्डिकोपि महासुगतुं नाम चेण्णुचित्तं जपेसि ॖ सा भिक्षुं वेय्यावज्
गโรन्ती ฌมฺมํ สฺถนฺตี โสตาปนฺนา หุตฺวา ปติภฺลํ อคฺมาสิ ๖ ตโต จุพ
สุगतुं จเปสิ ๖ सापि तदेव गरोन्ती सोतापन्ना हुत्वा पतिभुलं क्त्वा ॖ
अथ समनाह्वी नाम कनिष्ठाचित्तं जपेसि ॖ सा पन् ฌมฺมํ สฺตฺวา สกทา
คามิผลํ ปตฺวา, กุมาริกา ว หุตฺวา ตถารูปेन อพาสุเกน อาตุรา อาหารปฺจ
เฉทํ กตฺวา ปีตรํ ทฏฺฐกามา หุตฺวา ปกฺโกสาเปสิ ๖ โส เอกสฺมี ทานคฺเค
ตสฺสา สาสนํ สฺตฺวา ว อาคนฺตฺวา “กั อมฺมํ สฺมเนติ อห ๖ सा पीत्रं अह

“กั กนิฏฐภาติกาทิ ฯ “วิปฺพลปฺสิ อมฺมาติ ฯ “น วิปฺพลปามิ กนิฏฐภา
 ทิกาทิ ฯ “ภายสิ อมฺมาติ ฯ “น ภายามิ, กนิฏฐ-ภาติกาทิ ฯ เอตตํ กั วตฺวา
 เยว ปน สก กาลมกาสิ ฯ โส โสตาปนฺโนปิ สมานิ เสฏฺฐิ ธีตริ อุปฺปนฺน
 โสกั อธิวเสตฺถุ อสฺสโกนฺโต ธีตฺถุ สรีริกัจจํ กาทเรตฺวา โรทฺนฺโต สตฺถุ สนฺติกั
 คนฺตฺวา, กั คหปฺติ ทุกฺขิ ทุมฺมนิ อสฺสุมุโข รุทฺมานิ อากฺโตสฺสีติ วุต
 เต, “ธีตา เม ภนฺเต สุมฺนาเทวี กาลกตฺวาติ อาท ฯ “อถ กสฺมา โสจ
 สิ, นนฺ สพฺเพสํ เอกํสิกั มรณฺนฺติ ฯ “ชานาเมตํ ภนฺเต, เอวรฺูปา นาม
 เม หิริโอตตปฺปสมฺปนฺนา ธีตา, สก มรณฺกาเล สตี ปจฺจุปฺนฺจาเปตฺถุ อสฺส
 โกนฺตี วิปฺพลปฺมานา มตา: เตน เม อนฺปฺปกั โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชตีติ ฯ “กั
 ปน ตาย กถิตํ มหาเสฏฺฐิตีติ ฯ “อหํ ตํ ภนฺเต ‘กั อมฺม สุมฺเนติ
 อามนฺเตสึ, อถ มํ อาท ‘กั กนิฏฐภาติกาทิ; ตโต ‘วิปฺพลปฺสิ อมฺมาติ
 วุตเต, ‘น วิปฺพลปามิ กนิฏฐภาติกาทิ; ‘ภายสิ อมฺมาติ, ‘น ภายามิ
 กนิฏฐภาติกาทิ; เอตตํ กั วตฺวา กาลมกาสีติ ฯ อถ นํ ภควา อาท “น
 หิ เต มหาเสฏฺฐิ ธีตา วิปฺพลปฺตีติ ฯ “อถ กสฺมา ภนฺเต เอวมาหาติ ฯ
 “กนิฏฐตฺตาเยว; ธีตา หิ เต คหปฺติ มคฺคผลฺเลหิ ตยา มหฺลลิกา; ตวํ หิ
 โสตาปนฺโน, ธีตา ปน เต สกทาคามินิ; สก มคฺคผลฺเลหิ มหฺลลิกตฺตา ตํ
 เอวมาหาติ ฯ “เอวํ ภนฺเตติ ฯ “เอวํ คหปฺตีติ ฯ “อิทานิ กุหิ นิพฺพตฺตา
 ภนฺเตติ ฯ “ตฺถิสฺสทวเน คหปฺตีติ วุตเต, “ภนฺเต มม ธีตา อิธ ฅาตกานํ
 อนฺตเร นนฺทมานา วิจริตฺวา อิโต คนฺตฺวาปี นนฺทนฺนฺจฺจาเนเยว นิพฺพต
 ตาติ ฯ อถ นํ สตฺถา “อาม คหปฺติ อุปฺปมตฺตา นาม คหฺนฺจฺวา วา ปพฺพช
 ตา วา อิธ โลกเก จ ปรโลเก จ นนฺทนฺติเยวาติ วตฺวา อิมํ ฅาตมาห

“อิธ นนฺทติ เปจฺจ นนฺทติ,
 กตฺปฺญฺโย อุกฺยตฺถ นนฺทติ;

‘ปุณณํ เม กตุนฺติ นนฺทติ,
ภิกฺขโย นนฺทติ สุกฺคตํ คโตติ ฯ

ตตฺถ “อิธาคิ: อิธ โลกํ กมฺมฺนนฺทเนน นนฺทติ ฯ เปจฺจาคิ: ปรโล
เก วิปากนนฺทเนน นนฺทติ ฯ กตปุณฺณโณติ: นานปฺปการสฺส ปุณฺณสฺส กต
ตา ฯ อุกฺขตฺถาคิ: อิธ “กตํ เม กุสฺลํ, อกตํ เม ปาปนฺติ นนฺทติ, ปรตฺถ
วิปากํ อญฺญวณฺโต นนฺทติ ฯ ปุณฺณํ เมติ: อิธ นนฺทวณฺโต ปน “ปุณฺณํ เม
กตุนฺติ โสมนสฺสมตฺตเกเนว กมฺมฺนนฺทนํ อฺปาทาย นนฺทติ ฯ ภิกฺ
ขโยติ: วิปากนนฺทเนน ปน สุกฺคตํ คโต, สตฺตปฺญญาส-วสฺสโกภฺภิโย
สฺสจฺฉิณฺจ วสฺสสฺตสฺสทฺธานิ ทิพฺพสมฺปตฺตํ อญฺญวณฺโต ตฺสฺสิตฺตฺปุเร อติ
วีย นนฺทตฺตีติ ฯ

คาลาปริโยसानเน พหุ โสตาปนฺนาทโย อเหตุํ ฯ มหาชนสฺส สาทฺถิกกา
ธมฺมเทสฺนา ชาตาคิ ฯ
สุมฺนาเทวี วตฺถุ ฯ